

Posudek vedoucího na diplomovou práci Martina Dytrycha „Mládežnické struktury při Dělnické straně sociální spravedlnosti a Komunistické straně Čech a Moravy“

Martin Dytrych si klade dvě výzkumné otázky ohledně tří mládežnických politických subjektů řadících se ke krajní pravici a levici: jednak zdali naplňují teoretickou definici extremismu vypracovávanou akademickou vědou a jeho praktickou definici vypracovávanou českým ministerstvem vnitra; jednak otázku po roli extremismu ve vztahu mládežnických uskupení k politickým stranám hlásícím se ke stejné či obdobné ideologii. Volně přístupné primární zdroje i zdroje sekundární (jako je odborná literatura) doplnil autor o polostrukturované rozhovory s představiteli zkoumaných subjektů.

Autor kvalitně zpracoval a shrnul přístup ministerstva vnitra a dalších státních orgánů k těmto subjektům (druhá část první otázky), a došel k zajímavým výsledkům při řešení druhé otázky, kde se ukázalo, že mládežníci na krajní pravici a krajní levici jsou v opačném vztahu ke svým stranickým protějškům – Dělnická mládež ve vztahu organizační i ideologické závislosti, KSM a hlavně SMKČ ve vztahu nezávislosti. Specifičtější zaostření na roli extremismu v tomto vztahu ukázala, že extremismus či jeho zmírňování kopíruje u radikálně pravicových mládežníků pozici DSSS, zatímco komunističtí mládežníci (obzvláště ze SMKČ) se díky svému extremismu dostávají do konfliktu s KSČM.

Zatímco druhá část první otázky a druhá otázka byly vypracovány a zodpovězeny zcela adekvátně jak z hlediska empirického, tak z hlediska logického, dlužen zůstal autor první části první otázky: totiž otázky, zda zkoumané subjekty naplňují definici extremismu v politologické teorii. Zodpovězení této otázky totiž předpokládalo kriticky se vyrovnat s teoretickými koncepty politické vědy zaměřenými na tuto oblast a tento úkol bohužel splnil jen napůl. Autor sice shrnul koncepce některých autorů a pak si z nich vybral nejobecnější rysy (v nichž se většinou překrývají), které pak aplikoval na zkoumané subjekty, vyhnul se však kritickému zhodnocení těchto koncepcí a srovnání jejich předpokladů. Poukázal sice k vágnosti a mnohoznačnosti termínu „extremismus“, ale například si nepoložil otázku, zdali vůbec má smysl tento termín používat z hlediska specificky akademických, nikoliv pouze policejních kritérií. Nebyl by pro akademické pole vhodnější koncept „anti-systémovosti“, jenž sice v mnoha ohledech trpí podobnou mnohoznačností, ale má alespoň tu výhodu, že se k němu nevážou nutně negativní konotace (používají ho například i intelektuální mluvčí anti-systémových hnutí) a zároveň dává stranou morální konotace, když odkazuje pouze k politickému (či ekonomickému) systému.

Celkově vzato je práce zpracována kvalitně, strukturována logicky a přehledně a empirických zdrojů, pokud mohu soudit, využívá korektním způsobem. Protože autor splnil velkou část výzkumných úkolů, které si vytkl, navrhuji ohodnotit práci jako *velmi dobrou*.

Prof. Pavel Barša